

УДК 346.95

Смірний О.С. аспірант кафедри конституційного та адміністративного права
(Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна)

ЩОДО РОЗУМІННЯ СТРУКТУРИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР

Здійснення адміністративних процедур має базуватися на дотриманні визначених нормативно принципів, що мають відповідати та відображати її сутність та зміст. При цьому дослідження змісту системи принципів адміністративних процедур вимагає звернення дослідницької уваги до наявних теоретичних розробок, що здійснені в межах вітчизняної юридичної науки, а також суміжних гуманітарних та соціальних наук.

Визначення системи принципів адміністративних процедур вимагає встановлення змісту поняття останніх. Застосування адміністративних процедур розглядається як «сукупність правових норм, що детально регламентують правовий статус органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування (їх службовців), їх внутрішню організаційну діяльність, правила здійснення ними обумовлених Конституцією та законодавством їх завдань, функцій та обов'язків, включаючи питання застосування до них за неналежне виконання (невиконання) функцій, обов'язків, спричинення внаслідок цього шкоди людині та суспільству, незалежно від рангу посади таких важелів, як адміністративна, кримінальна, цивільна та інша юридична відповідальність» [1, с. 136].

Таким, що дозволяє встановити зміст та сутність адміністративних процедур, є їх розуміння як певної послідовності дій владних суб'єктів, вжиття яких дозволяє розглянути та вирішити індивідуальну адміністративну справу [2, с. 23-25]. Функціонально здійснення адміністративних процедур має переслідувати мету не лише розв'язання адміністративної справи, але і досягнення загального добробуту населення, як визначено у дослідженнях В.В. Галунька [3, с.276].

У дослідженнях представників науки теорії державного управління обґрунтовується багатоаспектність розуміння адміністративних процедур, як: нормативно врегульована діяльність владних суб'єктів; як стандартизований порядок; як гарантія реалізації прав і свобод людини та громадянина [4].

Адміністративно-процедурні правовідносини структурно складаються із таких елементів, як : суб'єкти (учасники), якими є адміністративні органи та особи, що беруть участь у здійсненні процедурних дій; об'єкти правовідносин; зміст правовідносин.

До компетенції адміністративного органу відноситься реалізації функції щодо розгляду та вирішення заяв і скарг фізичних та юридичних осіб в межах індивідуальних адміністративних справ. Відповідно до законодавчого регулювання під адміністративним органом розуміється як «орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації» [5].

Учасником адміністративної процедури може бути фізична особа, яка досягла 16-річного віку. Для ряду адміністративних процедур допускається участь осіб, що досягла 14-річного віку (що, зокрема, допускається для державної реєстрації молодіжних та дитячих громадських об'єднань [6]). Участь юридичної особи як учасника адміністративних процедур залежить від її організаційно-правової форми [7].

Реалізація адміністративних процедур вимагає дотримання відповідних стадій або етапів, що визначаються як певні проміжки часу, в межах якого мають бути

здійснені відповідні процедурні дії з подальшим ухваленням індивідуальних актів у справі.

Список використаних джерел:

1. Овчарук С.С. Адміністративні процедури в умовах формування правової держави: проблеми теорії та практика реалізації: монографія / С.С.Овчарук; за заг. ред. Курила В.І. К., 2014. 355 с.
2. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В.П.Тимошук. К.: Факт, 2003. 496 с.
3. Адміністративне право України : навч. посіб. : [у 2 т.] / [Галуцько В.В., Олефір В.І., Пихтін М.П. та ін.] / за заг. ред. В.В.Галуцька. – Херсон : ПАТ“Херсонська міська друкарня” 2011. Т. 1 : Загальне адміністративне право. 320 с.
4. Криворучко І.В. Принципи здійснення адміністративних процедур органами публічної влади: теоретичні основи визначення та застосування: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 “Теорія та історія державного управління”. Київ, Національна академія державного управління при Президентові України, 2018. 197 с.
5. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
6. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>